

# VIII. kolokvium mladých jazykovědců

Zlatuše Braunšteinová, Miloslava Vajdlová

[Posudky a zprávy]

[\(pdf\)](#)

-

[266]Třídenní kolokvium mladých jazykovědců, které pořádala Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV a Jazykovedný ústav L. Štúra SAV ve dnech 25.–27. listopadu 1998 v Modre-Piesku, dalo již poosmé možnost mladým lidem představit svoje často vůbec první pokusy o zvládnutí určitého dílčího lingvistického problému. [\[1\]](#)

Výjimečnost tohoto setkání spočívá v tom, že mladí adepti jazykovědy získávají možnost orientovat se ve svém oboru na mezinárodní úrovni a prezentovat své názory před publikem, které je dostatečně odborně fundované a kritické, ale zároveň má pochopení pro případnou trému či neobratné formulace a nepřiliš přesvědčivé závěry. V Modře se každoročně setkávají mladí jazykovědci z jazykovedných ústavů, z pedagogických, filozofických, ale též matematicko-fyzikálních fakult ze Slovenska, Česka a Polska, ale i z Ukrajiny, Švédska, Švýcarska a dalších zemí. Ve svých vystoupeních prezentují své disertační či diplomové práce, grantové projekty nebo jen jednotlivé samostatné studie, připravené často právě pro toto setkání.

Počet účastníků kolokvia se rok od roku zvyšuje, což svědčí o zájmu mladých o tuto akci. Organizátoři VIII. ročníku museli zvládnout nelehký úkol, jak uspořádat více než šedesát tematicky velmi různorodých příspěvků do tří dnů. Vzhledem k množství odeslaných referátů považujeme za vhodné připomenout pouze hlavní oblasti zájmu současných mladých lingvistů, s konkrétními příspěvky bude možno se seznámit v chystaném konferenčním sborníku *Varia*.

Setkání zahájily příspěvky věnované slavistice, indoeuropeistice a klasické filologii (Markus **Giger**, Zürich, Wojciech **Sowa**, Krakov, Ľudmila **Buzassiová**, Bratislava, Bohumil **Vykypěl**, Brno). Úvahou o stavu jazykové kultury současného slovenského jazyka je doplnila Juliana **Beňová** (Bratislava).

V dalším bloku převládala témata literárněvědná a literárněhistorická (Ľubomír **Kováčik**, Banská Bystrica, Peter **Žeňuch**, Bratislava, Xénia **Činčurová**, Prešov, Miloslav **Vojtko**, Bratislava, Soňa **Schneiderová**, Olomouc). O problémech překladu náročného uměleckého textu promluvila Michaela **Chorváthová** (Bratislava), páteční blok věnovaný dialektologii svým vystoupením předznamenala Katarína **Balleková** (Bratislava). Sociolingvistickým zhodnocením některých aspektů dětské řeči se zabývaly Zuzana **Hlavatá** (Prešov) a Mariana **Stejskalová** (Banská Bystrica).

Frazeologie byla společným jmenovatelem příspěvků Ingrid **Majerikové** (Prešov), Alexandry **Hříbikové** (Bratislava) a Antoniny **Grigoraše** (Kyjev). S jazykovými prostředky, žánry, ale i chybami vyskytujícími se v publicistických textech účastníky kolokvia seznámili Miloš

**Mlčoch** (Olomouc), Kamila **Karhanová** (Praha), Lujza **Urbancová** (Banská Bystrica) a Čeněk **Hajný** (Praha).

Druhý den kolokvia započal blokem historicko-onomastickým. Svoje závěry z oblasti diachronní lexikologie, lexikografie a textologie představily Miloslava **Vajdlová** (Praha), [267]Katarzyna **Zavilska** (Olsztyn), Zlatuše **Braunšteinová** (Praha) a Alena **Černá** (Praha). Historickou tematiku doplnili Milan **Harvalík** (Praha) a Jaromír **Krško** (Banská Bystrica) příspěvky s onomastickými tématy a Michaela **Laštovičková** (Praha) úvahou o žánru abstraktu.

Psycholingvistice a bilingvistice se ve svých příspěvcích věnovali Hana **Marešová** (Olomouc), Jozef **Štefánik** (Bratislava) a Juraj **Rusnák** (Prešov), synchronní lexikologii pak Mária **Šimková** (Bratislava), Iwona **Koseková** (Olsztyn) a Maria Magdalena **Nowakowska** (Łódź).

Problematikou synonymie se zabývaly Adriana **Rajnohová** (Banská Bystrica) a Darina **Hladová** (Olomouc). Následovala témata ze srovnávací jazykovědy (Marta **Bystrianska**, Prešov, Zuzana **Miškovicová**, Prešov), synchronní textologie (Lucie **Hašová**, Praha) a slovtvorby (Greta **Lemanaite**, Krakov). Závěrečný příspěvek tohoto bloku (Jana **Klímová**, Praha) předdeslal hlavní téma odpoledního jednání – využití počítače v různých oblastech současné lingvistiky.

Zdeňka **Opavská** (Praha), Albenka **Rangelová** (Praha), Zdeňka **Tichá** (Praha), Eva **Podráská** (Praha) a Boris **Lehečka** (Praha) prezentovali své zkušenosti získané při zpracovávání lexikografického materiálu pomocí počítače. V oblasti teorie jazyka, jazykové struktury a znaku našli téma pro své příspěvky Jana **Wachtarczyková** (Bratislava) a Karol **Furdík** (Košice). Jitka **Janíková** (Praha) hovořila o výsledcích fonetického rozboru uskutečněného na podkladě počítačové syntézy.

V pátek ráno měli účastníci kolokvia možnost seznámit se s pracemi Ladislava **Janovce** (Praha) a Lenky **Haasové** (Praha), kteří se zabývali sémantickou analýzou jazykové formy. Svě práce založili na materiále čerpaném ze sbírek Jaroslava Seiferta. Ze zcela jiné oblasti, z oblasti soužití a vzájemného ovlivňování se různých etnických, kulturních a náboženských skupin, tematicky čerpali Ľubor **Králík** (Bratislava), Sabolcz **Simon** (Bratislava) a Monika **Koncová** (Bratislava). Několik vžitých jazykových kategorií a postulátů ve svém příspěvku zpochybnil Carlos Alonso **Hidalgo** (Prešov).

Poslední blok příspěvků byl zaměřen především na práce dialektologické (Ľubica **Dvornická**, Bratislava, Tomáš **Báňik**, Nitra, Aneta **Lalíková**, Bratislava, Martina **Čeripková**, Prešov). Komparativní slavistice se věnovaly Anita **Murgašová** (Bratislava), Sybilla **Budziňská** (Vratislav) a Lidia **Wiatrowska** (Vratislav).

V průběhu kolokvia zaznělo množství zajímavých postřehů, byly navázány nové kontakty. Čas vymezený jednotlivým referujícím pochopitelně značně ovlivnil podobu některých příspěvků, mnohé závěry byly předneseny pouze v tezí. Přesto toto pracovní setkání přineslo bezesporu dostatek podnětů pro další práci mladých jazykovědců.

Závěrem bychom chtěly jménem všech účastníků poděkovat hlavní organizátorce tohoto setkání Míře **Nábělkové**, která se obětavě postarala o veškeré zabezpečení celé akce, a popřát jí hodně energie při pořádání dalších ročníků kolokvia.

---

[1] Zprávu o VII. kolokviu viz Z. **Tichá**, NŘ 81, 1998, s. 259–262.

[Naše řeč, ročník 82 \(1999\), číslo 5](#)